

CZERWONA ARMIA DOKONUJE WYZWOLENIA POLSKI I SKUTECZNIE GROMI NIEMCOW W PRUSACH WSCHODNIH I NA ŚLĄSKU NIEMIECKIM

WOJSKA 3. BIALORUSKIEGO FRONTU OSIĄGŁY PRZEDPOŁĄCZENIA KOLEWCA ZDOBÝWAJĄC LABIAU I WEHLAU, WOJSKA 2. BIALORUSKIEGO FRONTU ZAJĘŁY NAJWAŻNIEJSZE WĘZŁY KOMUNIKACYJNE ŚRODKOWYCH REJONÓW, PRUS WSCHODNIH MIĄSTA: ALLENSTEIN, MOHRUNGEN, ORTELSBURG, DEUTSCH EYLAU I INNE. WOJSKA 1. BIALORUSKIEGO FRONTU WYZWOLIŁY INOWROCLAW, GNIEZNO, BYDGOSZCZ, WOJSKA 1. UKRAIŃSKIEGO FRONTU ZDOBÝŁY SETKI MIAST I WSI NA ŚLĄSKU NIEMIECKIM I DOTARŁY DO ODRY ZDOBÝWIAJĄC W REJONIE WROCŁAWIA.

ROZKAZ WODZA NACZELNEGO

Do dowódcy wojsk 1. Białoruskiego frontu

Marszałka Związku Radzieckiego ŻUKOWA
Do szefa sztabu frontu generał-pułkownika MALINIWA

Wojska 1. BIALORUSKIEGO frontu rozwijając skutecznie natarcie dzisiaj, 23 stycznia, w wyniku oskrzydlenia i zniszczenia zmotoryzowanych formacji w połączeniu z atakami od frontu, zdobyły miasto BYDGOSZCZ (BROMBERG) — ważny węzeł kolejowy i szosowy i potężny punkt oporowy obrony Niemców nad dolnym biegiem Wisły.

W walkach o zdobycie miasta BYDGOSZCZ (BROMBERG) wyróżniły się wojska general-pułkownika BIEŁOWA, general-lejtenanta ANTIPIENKO, general-majora PIERCHOROWICZA; czolowicy general-pułkownika wojsk pancernych BOGDANO-WA, general-lejtenanta — wojsk pancernych ORIEL, general-majora wojsk pancernych WIEDENIEWA, general-majora — wojsk pancernych TIELAKOWA, general-lejtenanta — wojsk pancernych KRIVOSZEINA, pułkownika KOPYŁOWA, pułkownika POTAPOWA, pułkownika CZERJAPKINA, pułkownika SZAMARDINA, pułkownika RYBINA, pułkownika BABICZEWA, majora BUGAJENKO, majora GORJENKO, majora KOCZKARIENKO; kawalerzyści general-lejtenanta KRUKOWA, general-majora JAGODINA, general-majora MILLEROWA, general-majora KURSAKOWA; artylerzyści general-pułkownika artylerii KAZAKOWA, general-majora artylerii PŁASKOWA, general-majora artylerii LARSKIEWA, general-majora artylerii BOGDASZEWSKIEGO, pułkownika MAKSYMOWA, pułkownika IGNATJEW, pułkownika GRIECHOVA, pułkownika KOŁOKOŁOWA, pułkownika KORCZAGINA, pułkownika

pułkownika ZAZIREGO, pułkownika WASILJEW, pułkownika PUZANOWA, pułkownika BATURINA, pułkownika SZERMANA, majora USTRICHOWA; lotnicy general-majora lotnictwa TOKARIEWA, pułkownika KARIAGINA, pułkownika ISAJEWA, pułkownika TISZCZENKO; saperzy general-pułkownika wojsk inżynierskich PROSZAKOWA, pułkownika BIELSKIEGO, pułkownika WANDYSZEWA, pułkownika MASIKA, pułkownika DAWID, majora ZAMCZAŁOWA; łącznicy general-lejtenanta wojsk łączności MAKSYMENKO, pułkownika SMOLLI.

Dla uczczenia odniesionego zwycięstwa formacji i jednostki, które najbardziej wyróżniły się walkach o zdobycie miasta BYDGOSZCZ (BROMBERG), przedstawiam do nadania miana „BYDGOSKICH” i do odznaczenia orderami.

Dzisiaj, 23 stycznia, o godz. 20 stolica naszej Ojczyzny MOSKWA w imieniu Ojczyzny salutowała walcącym wojskom 1. BIALORUSKIEGO frontu, które zdobyły miasto BYDGOSZCZ (BROMBERG) — dwudziestoma salwami artyleryjskimi z dwustu dwudziestu czterech dział.

Za doskonałe działania bojowe WYRAZAM PODZIĘKOWANIE kierowanym przez Was wojskom, które uczestniczyły w zdobyciu miasta BYDGOSZCZ (BROMBERG).

Wieczna chwala bohaterom, połączym w walkach za wolność i niepodległość naszej Ojczyzny!

Smierć zabiorcom niemieckim!
23 stycznia 1945 r. nr. 245.

Wódz Naczelny Marszałek Związku Radzieckiego J. STALIN

ROZKAZ WODZA NACZELNEGO

Do dowódcy wojsk 2. Białoruskiego frontu Marszałka Związku Radzieckiego ROKOSSOWSKIEGO

Do szefa sztabu frontu generał-lejtenanta BOGOLUBOWA

Wojska 2. BIALORUSKIEGO frontu kontynuując natarcie dzisiaj, 23 stycznia, zdobyły wśród walk miast w Prusach Wschodnich — WILLENBERG, ORTELSBURG, MOHRUNGEN, SAALFELD, FREYSTADT — ważne węzły komunikacyjne i silne punkty oporowe obrony Niemców.

W walkach o zdobycie wymienionych miast wyróżniły się wojska general-pułkownika GORBATOWA, general-pułkownika FIEDIUNINSKIEGO, general-lejtenanta GRISZINA, general-lejtenanta IWASZCZKINA, general-lejtenanta KOFELDE, general-majora KINOSJANA, general-lejtenanta KUZNICHOWA, general-lejtenanta URBANOWICZA, general-lejtenanta POŁENOWA, general-majora FIETISOWA, general-lejtenanta TIERIENTJEW, general-majora MIHALICINA, pułkownika UKRAIŃSKIEGO, general-majora KONOWAŁOWA, pułkownika KORJEW, pułkownika KRIEWIENOW, general-majora NIKITINA, general-majora WIEWIWKINA, pułkownika KALNIJ, pułkownika GRIEKOWA, general-majora RADYGINA, general-majora BORSZCZEWA, pułkownika CZES-

NOKOWA, general-majora KOLCZANOWA; artylerzyści general-pułkownika artylerii SOKOLSKIEGO, general-majora artylerii WŁADIMIROWA, pułkownika WASILENKO, pułkownika DOLINSKIEGO, pułkownika MIELENKOWA, pułkownika ALFIEROWA, pułkownika AJRAPETOWA; czolowicy general-lejtenanta wojsk pancernych CZERNIAWSKIEGO, general-pułkownika wojsk pancernych WOLSKIEGO, general-majora wojsk pancernych SIDOROWICZA, general-majora wojsk pancernych MALCZUKOWA, general-majora wojsk pancernych SACHNOWA, general-lejtenanta wojsk pancernych POPOWA, pułkownika STANISŁAWSKIEGO, pułkownika POKOŁOWA, pułkownika KOLESIKOWA, pułkownika PIWNIEWA, pułkownika DOLGANOWA, pułkownika MIHAJŁOWA, pułkownika DAWENKO, pułkownika OPARINA, pułkownika KONONCOWA, pułkownika KARTASZEWA, general-majora wojsk pancernych KISIELEWA, pułkownika ZIRKA, majora ZABINA; saperzy general-majora wojsk inżynierskich BLAGOSŁAWOWA.

Wódz Naczelny Marszałek Związku Radzieckiego J. STALIN.

Właż pogromu pod Grunwaldem olbrzymim straszdyłem wisiła nad Niemcami przez wieki. Bali się potłokowie krzaków nowego Grunwaldu, a więc na wszystkich sposobach starali się uniknąć. Dążyli do tego, aby powrócić bratnie narody słowiańskie pomiędzy sobą i wymordować je kolejno jeden po drugim.

Dążeń te jednak zawiodły. W walce przeciwko Niemcom laszystowiskim znów położyły się się siły narodów słowiańskich — Polaków i Rosjan, Ukraińców i Białorusinów, Serbów i Czechów. Wiza nowego Grunwaldu stała się rzeczywistością.

Zimowa ofensywa Armii Czerwonej, ramie w ramie z którą idą żołnierze Wojska Polskiego i Korpusu Czeskosłowackiego, poparta bohaterką walką Narodowo - Wyzwoleńczej Armii Jugosłowiańskiej i sił zbrojnych nowej Bułgarii, nabiera z każdym dniem nowej sily. Na wojnę hitlerowską spadają coraz potężniejsze ciosy. Bitwa o wyzwolenie słowiańskich ziem, podbitych przez Niemca, przekształca się wyraźnie w pogrom współczesnych krzaków — walczy ten o wiele bardziej potężny niż kłosa zadana Niemcom przez chorągwie słowiańskie w pobliżu w Grunwaldu i Tannenbergu w roku 1410. W ciągu ostatnich pięciu dni zostały wyzwolone — nie tylko niemieckie — znaczne połacie Czechosłowacji i prawie cała Polska. Pod potężnymi ciosami Armii Czerwonej spadły kajdany niewoli z Warszawy, Łodzi, Krakowa. W ostatnich dniach ujrzały światło dzienne nowe miasto: Wieliczka, Inowrocław, Bydgoszcz. Docekal się swego oswobodzenia stary Piaśńów gród, kolebka państwa polskiego — miasto Gniezno.

Poprzez słowiańskie ziemie haragun największej w dziejach bitwy dotarł w tych dniach do legowiska zbira laszystowskiego. Po pięciu latach rozboju i gwałtu dokonywanego na ziemiach słowiańskich, Niemcy poznali wreszcie splot wojny na swej własnej ziemi. Przed kilkoma dniami Armia Czer-

wona zdruzgotala obronę niemiecką w Prusach Wschodnich i na Śląsku Opolskim i wtargnęła głęboko do Niemiec.

Wojska Marszałka Rokossowskiego wesły do Prus od południa, nosząc ogień zembsty tysiącami osiedli słowiańskich. Miejscowości, na których toczyły się bitwa Grunwaldzka, wraz z miastem Tannenberg znajdują się już w rękach zwycięskiego wojska słowiańskiego. Padł też Allenstein i kilkanaście innych miast pruskich.

General armii Czerniachowski idąc na Prusy od wschodu zdobył Tylicz i Sztubarkę. Labiau i zblizia się ku stolicy zoldaków pruskich — Krolewcu. Na Śląsku Opolskim wojska Marszałka Koniewa starły w proch obronę niemiecką i wyciągnęły na Odrę na froncie gniezdyskiego. Niemcy są przegrani bez pośrednio Wrocławiu.

Słowiańska burza zemsta nad odwiecznym wrogiem — szwabem wrzaska. Rwie ona z korzeniem chwały krzaków, które przed kilkoma wiekami wyrosły na pastwiskach ziem słowiańskich nad Odrą i nad Bałtykiem. Pacił ogień i mieczem za ruiły Stalingradu, za popioły i zgłizstacz Warszawy.

Pod potężnymi ciosami zjednoczonej sily słowiańskich, a przede wszystkim pod ogniem najsilniejszej w świecie Czerwonej Armii truchleje moc szwabzka. Zblizia się straszny dla Niemca dzień. Nadchodzi nowy Grunwald. Będzie to wielki, wielki, wielki dzień, dzień, w którym padnie wielki miast zaku krzaków Ulrich von Jungingen.

Dzisiaj bowiem narody słowiańskie nie pozwolą nikomu zmarować owoców zwycięskiej bitwy, jak zmarowało jej, bitwa pod grunwaldzką, gdy zamiast dobieć szwabów i wypędzić ich z nad Bałtyku, zawarły został w Toruniu pakt z krzakami.

Zwycięzcy nie zawieszą dziś broń, póki nie odnieścą całkowitego triumfu nad Niemcami laszystowiskimi. Armia Czerwona blić będzie Niemca tak długo,

„Aż się rozpadnie w proch i pył krzakzka zawierzca.”

Czerwona Armia gromi hitlerowców w ich własnym legowisku — na ziemi niemieckiej!

ROZKAZ WODZA NACZELNEGO

Do dowódcy wojsk 1. Ukraińskiego frontu
Marszałka Związku Radzieckiego KONIEWA

Do szefa sztabu frontu general-pułkownika SKOŁOWSKIEGO

Wojska 1. UKRAIŃSKIEGO frontu ponownie opór Niemców na Śląsku dzisiaj, 23 stycznia, zdobyły miasta: MILITSCHE, BERNSTADT, NAMSLAU, KARLSMARKT, TOST i BISCHOFSTAL — ważne węzły komunikacyjne i punkty oporowe obrony Niemców i dotarły do rzeki Odra w otoczeniu miasta WROCLAW na odległości o różnicę 60 kilometrów.

W walkach przy dotarciu do rzeki Odra i zdobyciu wskazanych miast wyróżniły się generał-generał-pułkownik ZADOWA, generał-pułkownika KOROTIEJWA, generał-majora LAMINA, generał-majora KOŁOMI-NOWA, generał-lejtnanta RODIMCEWA, generał-lejtnanta LEBIEDIENKO, generał-majora BAKLANOWA, generał-majora MARTIROSJANA, generał-lejtnanta AKI-MOWA; szefowie general-pułkownika RY-BALKO, general-pułkownika LELUSZENKO, general-majora wojsk pancernych BA-CIENIETJEWA, general-majora wojsk pancernych LUPAJANA, general-majora wojsk pancernych KUZNICZOWA, general-majora wojsk pancernych NOWIKOWA, general-majora wojsk pancernych IWANOWA, pułkownika ORLOWA, pułkownika CZUP-ROKWA; kawalerzyści general-lejtnanta BA-RANOWA; artylerzyści general-majora artylerii POLUEKTOWA, general-majora artylerii FAUSTOWA, general-majora artylerii OGANIESJANA, general-majora artylerii MIENIUKOWA; lotnicy general-puł-

ownika lotnictwa KRASOWSKO; saperzy general-lejtnanta wojsk inżynierskich GALICKEGO, pułkownika PODOLYŃNEGO, pułkownika GLEZIERA, pułkownika KAMIENCZUKA, pułkownika POLUEK-TOWA; łącznicy general-lejtnanta wojsk łączności BULYCEWA, podpułkownika bezpieczeństwa państwowego GRIB.

Dla uczczenia i odniesienia zwycięstwa formacje i jednostki, które najbardziej wyróżniły się w walkach przy osiągnięciu rzeki Odra i zdobyciu miast: MILITSCHE, BERNSTADT, NAMSLAU, KARLSMARKT, TOST i BISCHOFSTAL przedstawić do odznaczenia orderami.

Dzisiaj, 23 stycznia, o godz. 23 stolica naszej Ojczyzny MOSKWA w imieniu Ojczyzny salutowała walecznym wojskom 1. UKRAIŃSKIEGO frontu, które dotarły do rzeki Odra i zdobyły wymienione miasta — dwudziestoma salwami artyleryjskimi z dwustu dwudziestu czterech dział.

Za doskonałe działania bojowe WY-RAZAM PODZIĘKOWANIE kierowanym przez Was wojskom, które uczestniczyły w walkach przy osiągnięciu rzeki Odra i zdobyciu wymienionych miast na Śląsku Niemieckim.

Wieczna chwała bohaterom, poległym w walkach za wolność i niepodległość naszej Ojczyzny!

Śmierć zaborcom niemieckim!

J. STALIN.

Wódz Naczelny Marszałek Związku Radzieckiego J. STALIN.

23 stycznia 1945 r. nr. 248.

Uroczyste posiedzenie żałobne Ku czci 21 rocznicy śmierci W.I. Lenina

21 stycznia w Wielkiej sali Pałacu Kremlińskiego odbyło się uroczyste posiedzenie żałobne CK WKP (b) Moskwy i Miejskiego Obwodowego i Miejskiego Komitetu WKP(b), Prezydium Rady Najwyższej ZSRR i Rady Najwyższej Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Radzieckiej z przedstawicielami organizacji partyjnych i wojskowych i Czerwonej Armii ku czci 21 rocznicy śmierci Włodzimierza Ilicza Lenina.

W sali podniosły nastroje. Wszyscy niecierpliwie oczekują spotkania z Włodzimierzem Stalinem. Rozlega się głosna i radosa owacja, gdy o godz. 6 min. 50 ukończy się ze stołem Prezydium towarzyszy Stalin i jego współpracownicy — towarzysze Molotow, Kalinin, Woroszyłow, Andrejew, Mikołojan, Bierzynski, Szewrenik, Malenkow, Woźniesiński.

Uczestnicy posiedzenia, nie milknącymi w ciągu kilku minut oklaskami, stojąc włączyli towarzysza Stalina. W towarzysza Stalina widzi naród sowiecki konfuzjonista dzieła Lenina, organizatora i przywódcę zwycięstwa państwa sowieckiego, siły w orężone przez wielkiego Lenina. Stalin — to Lenin dzisiaj! Na niego skierowane są spojrzenia w tej chwili. Jak również skierowana jest do niego ciągła i nieodimniemi miłość narodu. Spojrzenia te wyrażają w tym momencie uczucia milionów lu-

dzi na froncie i w zapleczu — niezmierną wdzięczność za to, że dzięki niemu na wysoko, ośmieszając naród radziecki, wielki szlachanec Lenina.

Towarzysz M. I. Kalinin otwiera posiedzenie żałobne. — Równo 21 lat temu — mówi towarzysz Kalinin — zmarł o tej samej godzinie Włodzimierz Ilicz Lenin. Proszę uczcić jego pamięć przez powstanie.

Wszyscy wstają. M. I. Kalinin udziela głosu toż. G. F. Aleksandrowowi dla wygłoszenia referatu poświęconego pamięci Lenina.

AKADEMIE POSWIECONE PAMIĘCI LENINA

W 21 rocznicę śmierci Lenina odbyły się w Lublinie, Warszawie i innych miastach wywołanej Polski uroczyste akademie.

Pięknie udekorowana sala Rady Narodowej m. st. Warszawy była przepełniona publicznością. Akademie urządziło Towarzystwo Przyjaciół Polsko-Radzieckiej. W prezydium zasiadli Minister Innowacji i Propagandy pl. Matuzewski i przedstawiciele stronnictw politycznych. Akademie zagal przez Towarzystwo Przyjaciół Polsko-Radzieckiej Wincenty Cudny.

Warszawa dziękuje Czerwonej Armii

Warszawianie wracają do stolicy. Jeszcze kilka dni temu ukrywali się przed hitlerowcami i tylko ich było śladem w ręku niemieckiego zbira — dziś wracają jako wolni obywatele Rzeczypospolitej do wyzwolonej Warszawy. Wolność swą i wolność swego ukochanego miasta z wdzięczną Armią Czerwoną.

Radość wracających warszawiąt nie ma granic. Codziennie, przy każdej okazji, na widok każdego czerwonoarmijskiego oddziału manifestują swą serdeczną wdzięczność Armii Czerwonej. Oto co mówią warszawianie:

— Uciekłem z obozu w Pruszkowie. Tropiony jak dziki zwierzę ukrywałem się w wioskach podwarzawskich. 17 stycznia był najradosniejszy dniem mego życia. Czuli radzieccy władcy się do wsi, szczerbów ogarnęła panika. Na czołgu radzieckim przyjechałem do Warszawy. Armia Czerwona po stokroć zasłużyła na przyjaźń i wdzięczność narodu polskiego.

Michał MISZKOWSKI
Warszawa, ul. Mokotowska.
— Trudno opowiedzieć wszystko, co cierpieliśmy pod faszystowską okupacją. Szczególnie bestialsko postąpili Niemcy z Warszawą i jej ludnością. Armia Czerwona, jak potężna siła sprawiedliwości, wymiotła hitlerowskiego okupanta. Wdzięczność nasza dla Ar-

mii Czerwonej jest bezgraniczna i wieczna.
Kazimierz DZUNEK Józef — pretek warszawski, SITKOWSKI Tadeusz.

— Każdy żołnierz sowiecki jest naszym bratem, bo krew przelana za wolność Polski, życie oddane dla Polski. Nie wiem czy się stało z Polską, gdyby Armia Czerwona nie przysłała nam z pomocą; chyba niewola niemiecka trwałaby jeszcze długo. Jako Polka składam hołd Wielkiemu Marszałkowi Stalinowi. Jako katolicka będę się modliła, aby Bóg zachował go przez długie lata przy życiu dla dobra własnych narodów i całego świata.
Zofia GROMADZKA,
Warszawa-Praga.

— Każde polskie dziecko od zarańca nauczone się kochać Armię Czerwoną, za jej pomoc. Polscy. Dzieci Armi Czerwonej mamy wolność i niepodległość. Chciałbym osobście złożyć podziękowanie Włodzy Narodów Sowieckich, największemu człowiekowi doby współczesnej, Marszałkowi Stalinowi.
Jerzy JAROSZEWSKI,
Warszawa-Praga.

— Serdeczne słowa wdzięczności i podziękowania. Lzami i krwią polnami była grabieżcza droga niemieckich hord, kwami i rzadziej piętami jest wyzwolicieli szlak Czerwonej Armii.
(Nasz specjalny korespondent.)

W legowisku bestii

Po szybkim, trydziestokilometrowym rajdzie w głąb obrony nieprzyjacielskiej, gwardziści-kawalerzyści general-lejtnanta Olskowskiego zhamali opór wroga i na karkach cofających się Niemców wtargnęli do Prus Wschodnich. Równocześnie wstąpiły na ziemię nieprzyjacielską, w rejonie niemieckiego miasta Neldenburg, szefi sowieckie. Rozwijając ofensywę wojska Marszałka Związku

Radzieckiego Rossowskiego wtargnęły do Prus Wschodnich 25 kilometrów w głąb i rozszerzyły przełom do 80 kilometrów wzdłuż frontu, zajmując Neldenburg, Tannenberg, Jedwabno i Altendorf. Na granicy Prus Wschodnich istnieje tak zwana strefa pustynna. Co kilka kilometrów widzi się zburzone dośroczki wieś polskie. Od pięciu lat życie tutaj nie istnieje.

W ślad za czołowymi oddziałami, które przetrwały silnie ufortyfikowaną obronę niemiecką na tercjorkum Prus Wschodnich, weszły pancerne karyerystyjskie formacje sowieckie. Nieustannym potokiem kierują się one w głąb podbitych rejonów Prus Wschodnich.

Sławne sokoly staliniowskie współpracowały z wojskami ludowymi. Lotnictwa samolotowe i bombowe zadawało miarodzące ciosy żywej sile technicznej nieprzyjaciela.

Wszędzie widzi ślady postępnego ucieczki Niemców. Gauleiter Otto Werner nie zdążył dokończyć kolekcji. Na stole pozostało niedopite wino francuskie, ser holenderski i norweskie konserwy.

Na ziemię niemiecką wstąpiła groźna armia mieścicieli. Artilm ADZYMAMUDOW

W zajęciu przez wojska 2. Białoruskiego frontu niemieckie miasto Neldenburg.

Zdjęcie P. BERNSTEINA.

POROZUMIENIE

między Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i Stanami Zjednoczonymi Ameryki z jednej strony, a Węgrami z drugiej w sprawie zawieszenia broni.

Tymczasowy Rząd Narodowy Węgry przyznaje, że Związek Radziecki, Zjednoczonym Królestwem, Stanami Zjednoczonymi Ameryki i innymi Zjednoczonymi Narodami w tym celu, aby zapewnić wzięcia broni, postawione przez rządy wymienionych trzech mocarstw, działających w imieniu wszystkich Zjednoczonych Narodów, znajdujących się w stanie wojny z Węgrami.

Na podstawie powyższego Przedstawiciel Sojuszników (Radzieckiego), Dowództwa Naczelnego, Marszałek Związku Radzieckiego K. J. Woroszyłow, upomnieliśmy o tego, w należytym czasie przez rządy Zjednoczonych Narodów Zjednoczonego Królestwa i Stanów Zjednoczonych Ameryki, działających w imieniu wszystkich Zjednoczonych Narodów znajdujących się w stanie wojny z Węgrami, z jednej strony i Przedstawiciel Tymczasowego Rządu Narodowego Węgry, Minister Spraw Zagranicznych p. Dieneszy Janosz, Minister Obrony general pułkownik Weresz Janosz, Minister Edukacji i Kultury p. Balog Istwan, p. Balog Istwan z dr. Balog Istwan, z zażyciem w należytym pominięciu, podpisał poniższe warunki:

1. a) Węgry wycofały się z wojny ze Związkiem Radzieckim, Zjednoczonymi Narodami Wielkiej i Czechosłowacji, zerwały wszelkie stosunki z Niemcami i wypowiedziały Niemcom wojnę.

b) Rząd Węgry zobowiązuje się zbrojne niemieckie siły obronne znajdujące się na Węgrzech i przekazać je w charakterze jeńców wojennych.

Rząd Węgry zobowiązuje się także internować obywateli niemieckich.

c) Rząd Węgry zobowiązuje się utrzymać i oddać w ręce wojsk alianckich, lądowe, morskie i powietrzne siły, które mogą być przeznaczone do służby pod wspólnym kierownictwem Sojuszników (Radzieckiego), Dowództwa Naczelnego. Przy tym Węgry wstawiają na mniejsze od siebie wagi i środki wzmocnienia. Siły te nie powinny być wykorzystywane na terytorium sprzymierzonych, jak tylko za uprzednią zgodą zainteresowanego rządu sojuszników.

d) Do przerzucania działań wojennych przeciwko Niemcom, węgierskie siły zbrojne powinny być zdemobilizowane i przeniesione pod nadzorem Sojuszników Komisji Kontrolnej do stanu pokojowego. (Patrz Załącznik do artykułu 11).

2. Węgry podjęły się obowiązku ewakuacji wszystkich wojsk węgierskich i urzędników z okupowanego przez nie terytorium Czechosłowacji, Jugosławii, Rumunii, w obrębie granic Węgry istniejących w dniu 31 grudnia 1937 roku, a także anulować wszystkie ustawodawcze i administracyjne uchwały dotyczące aneksji lub przyłączenia do Węgry terytorium czechosłowackiego, ju-

gosłowackiego i rumuńskiego.

3. Rząd i Dowództwo Naczelne Węgry zapewnia radzieckim i innym wojskom sprzymierzonym, o możliwości swobodnego poruszania się na terytorium Węgry w dowolnym kierunku, jeżeli tego będzie wymagała, zdaniem Sojuszników (Radzieckiego), Dowództwa Naczelnego, sytuacja wojenna, przy czym Rząd i Dowództwo Naczelne Węgry osłabią i temu porusza swoim siłom w szczególności pomoc swoimi środkami lokomocji na: swój koszt na lądzie, wodzie i w powietrzu. (Patrz Załącznik do artykułu 3).

4. Rząd Węgry zwołał niezwłocznie wszystkie zgromadzenia i interwencyjne, na przalozach, za od otrzymania dalszych instrukcji, zapewni na swój koszt wszystkim sprzymierzonym jełcom, oficerom, internowanym, w szczególności, w kierunku, w tej liczbie także obywateli Czechosłowacji i Jugosławii, wytarzać je odziewanie, odzież, pomoc lekarską i przedmioty sanitarnego higieny, a także sprzęt kąpielowy, do punktu, z którego z tych osób do swego państwa.

5. Rząd Węgry zwołał niezwłocznie, niezależnie od obywatelstwa i przynależności narodowej wszystkie osoby, będące w posiadaniu, lub ich działość na korzyść Zjednoczonych Narodów lub za ich sympatię dla sprawy Zjednoczonych Narodów, lub z powodu ich pochodzenia rasowego, czy też przekonań religijnych i zniszczenia wszelkie pogody i dyskryminacyjne i wynikające z niego ograniczenia.

Rząd Węgry poczyni wszystkie konieczne zarządzenia w celu zapewnienia tego, by wszystkie osoby, przeznaczone do uwolnienia znajdującej się w granicach terytorium Węgry, włączając Żydów i osoby bez obywatelstwa, korzystały z obrony i bezpieczeństwa, przynajmniej w tym samym stopniu, co jego własne obywateli.

6. Rząd Węgry zobowiązuje się w terminach, wskazanych przez Sojuszników Komisji Kontrolnej, zwrócić w całości Związkowi Radzieckiemu, a także Czechosłowacji i innym Zjednoczonym Narodom wywiezione do Węgry z terytorium Zjednoczonych Narodów podczas wojny wszystkie przedmioty wartościowe i materiały należące do państwowych, orlecznych i spółdzielczych organizacji, przedsiębiorstw, instytucji i poszczególnych obywateli, mianowicie: urządzenia fabryk i zakładów przemysłowych, parowozów, wagony kolejowe, traktozy, samochody, pomniki kulturowe, przedmioty wartościowe i materialne i wszelkie inne mienie.

7. Rząd i Dowództwo Naczelne Węgry zobowiązuje się przekazać jako zdobywcę wojenną do dyspozycji Sojuszników (Radzieckiego), Dowództwa Naczelnego, znajdującą się na terytorium

Węgry niemieckie mienie wojenne, włączając okręty floty niemieckiej.

8. Rząd i Dowództwo Naczelne Węgry zobowiązuje się nie dopuszczać do wyznaczenia i dyspozycji i wszelkiego rodzaju mienia (włączając kosztowności i waluty), należące do Niemiec lub do ich obywateli, lub osób zamieszkujących na ich terytorium, lub na terytorium zajętych przez nich, poza rozkazami Sojuszników Komisji Kontrolnej. Będą one przechowywane to miejsce w trybie ustalonym przez Sojuszników Komisję Kontrolną.

9. Rząd i Dowództwo Naczelne Węgry zobowiązuje się przekazać Sojusznikom (Radzieckiemu), Dowództwu Naczelnemu wszystkie staki, które należą lub należały do Zjednoczonych Narodów znajdujących się w węgierskich portach dunajskich, i sumę od tego, co w chwili dyspozycji staki te się znajdują, dla wykorzystania ich przez Sojuszników (Radzieckie). Dowództwa Naczelne w okresie wojny z Niemcami we wspólnych interesach Sprzymierzonych, a w okresie pokoju, w interesach staków ich właścicieli.

Rząd Węgry ponosi całkowitą odpowiedzialność na terenie za wszelkie uszkodzenia lub zniszczenia wymienionego powyżej mienia, aż do chwili powzięcia przez Sojuszników (Radzieckie), Dowództwa Naczelnego.

10. Węgierskie staki lądowe znajdujące się na węgierskich zarówno jak i zagranicznych wodach, będą podlegać kontroli operacyjnej Sojuszników (Radzieckiego), Dowództwa Naczelnego w celu wykorzystania ich we wspólnym interesie Sprzymierzonych.

11. Rząd Węgry powiemi regularnie wypierać sumy pieniężne, w walucie węgierskiej i dostarczać tytoń (palivo), artykuły spożywcze (mąka), środki i usługi, jakie mogą być potrzebne Sojusznikom (Radzieckiemu), Dowództwu Naczelnemu dla potrzeb misji, jak i przedstawieli państw sprzymierzonych, związanych z Sojuszników Komisją Kontrolną.

Rząd Węgry powinien także zapewnić w wyznaczonym i uzgodnionym w tym celu, w celu wykonania pracy przedsiębiorstw przemysłowych i transportowych, środków łączności, zakładów energetycznych, przedsiębiorstw i instytucji, użytku publicznego, służbowego państwa i wszelkich sporadycznych, zgodnie z instrukcjami, wydanymi w okresie zawieszenia broni przez Sojuszników (Radzieckie), Dowództwa Naczelne lub Sojuszników Komisję Kontrolną. (Patrz Załącznik do artykułu 11).

12. Straty wyrządzone Związkowi Radzieckiemu, Czechosłowacji i Jugosławii, na skutek działań wojennych i okupacji przez Węgry terytorium tych państw, zostaną przez Węgry wynagrodzone Związkowi Radzieckiemu, Czechosłowacji i Jugosławii,

przy czym biorąc pod uwagę, że Węgry nie tylko wycofały się z wojny ze Zjednoczonymi Narodami, lecz także wypowiedziały wojnę Niemcom, strony ustalają się, że od straty będzie wypłacone przez Węgry nie całkowicie, lecz tylko częściowo, a mianowicie w wysokości 300 milionów dolarów amerykańskich z uiszczeniem w ciągu sześciu lat, w następujący sposób: 100 milionów dolarów wypłacanych Związkowi Radzieckiemu w wysokości 200 milionów dolarów amerykańskich, a sumę od tego, co w chwili dyspozycji staki te się znajdują, dla wykorzystania ich przez Sojuszników (Radzieckie). Dowództwa Naczelne w okresie wojny z Niemcami we wspólnych interesach Sprzymierzonych, a w okresie pokoju, w interesach staków ich właścicieli.

13. Rząd Węgry zobowiązuje się przywrócić na terytorium Węgry wszystkie szluszne prawa i interesy Zjednoczonych Narodów i ich obywateli do stanu przedwojennego, a także zwrócić w całości ich własność.

14. Węgry będą współpracować w dalsze zatrzymania i prześladowania zainteresowanym rządom osób, oskarżonych zbrodnie wojenne, i sądu nad nimi.

15. Rząd Węgry zobowiązuje się rozwiązać niezwłocznie, znajdujące się na terytorium Węgry wszystkie projekty literackie i inne literackie, polityczne, wojskowe, uwolnione, a także inne organizacje prowadzące wrogą względem Zjednoczonych Narodów propagandę, i nie dopuszczania w przyszłości do istnienia takiego rodzaju organizacji.

16. Wydawanie, przywrócić i rozpowszechnianie na Węgrzech periodycznej i nieperiodycznej literatury, wystawianie widowisk teatralnych i filmów, działalność radiostacji, poczty, telegrafów i telefonów odbywa się w porozumieniu z Sojusznikami (Radzieckimi), Dowództwem Naczelnym.

Na mocy pełnomocnictwa Rządu Związku SRR, Zjednoczonego Królestwa i Stanów Zjednoczonych Ameryki
K. WOROŻYŁOW.

czelnym. (Patrz Załącznik do artykułu 16).

17. Węgierska administracja cywilna zostanie przywrócona w tym czasie, w jaki sposób Węgry odzyskały od linii frontu nie mniej niż 50 — 100 kilometrów (w zależności od warunków terenowych), przy czym węgierskie organy administracyjne zobowiązują się do wykonywania w interesie zwrócenia pokoju i bezpieczeństwa instrukcji i wskazówek Sojuszników (Radzieckiego), Dowództwa Naczelnego lub Sojuszników Komisji Kontrolnej, podanych przez nie w celu zapewnienia wykonania niniejszych warunków zawieszenia broni.

18. Na cały okres zawieszenia broni zostanie utworzona na Węgrzech Sojuszników Komisja Kontrolna, która będzie wykonywać i kontrolować wykonanie warunków zawieszenia broni pod przewodnictwem Przedstawiciela Sojuszników (Radzieckiego), Dowództwa Naczelnego z udziałem Przedstawicieli Zjednoczonego Królestwa i Stanów Zjednoczonych.

W ciągu okresu między nabraniem mocy przez zawieszenie broni a ukończeniem działań wojennych przeciw Niemcom Sojuszników Komisja Kontrolna będzie znajdowała się pod ogólnym kierownictwem Sojuszników (Radzieckiego), Dowództwa Naczelnego. (Patrz Załącznik do artykułu 18).

19. Uchwały Wiedeńskiego Sądu Rozjemczego z dnia 2 sierpnia 1938 roku i Arbitrażu Wiedeńskiego z dnia 30 sierpnia 1940 roku ogłasza się niniejszym za nieistniejące.

20. Niniejsze warunki nabierają mocy z chwilą ich podpisania.

Szerzadano w Moskwie 20 stycznia 1945 roku w jednym egzemplarzu, który będzie przekazany na przechowanie Rządowi ZSSR w języku rosyjskim, angielskim i węgierskim, przy czym teksty rosyjski i angielski są autentycznymi.

Poswiadczone kopie niniejszego Porozumienia wraz z Załącznikami zostaną przekazane przez Rząd ZSSR każdemu innemu Rządowi, w imieniu którego jest podpisane niniejsze Porozumienie.

Na mocy pełnomocnictwa Tymczasowego Rządu Narodowego Węgry
DIENESZY JANOSZ
WERESZ JANOSZ
BALOG ISTWAN

Modelerzywoy na stanowiskach ogniwowych. Zdj. M. KIREJWA.

Czerwona Armia dotarła w rejonie Wrocławia do Odry na przestrzeni 60 kilometrów

Radzieckie Biuro Informacyjne donosi:

Z Komunikatu operacyjnego z dnia 21 stycznia

Wojska 3. Białoruskiego frontu 21 stycznia zdobyły szturmem w Prusach Wschodnich miasto Gumbinen — ważny węzeł komunikacyjny i silny punkt oporowy obrony Niemców w kierunku Królewce, a także zajęły wśród walk ponad 200 innych miejscowości.

Wojska 2. Białoruskiego frontu przerwały silnie umocnioną obronę Niemców na południowej granicy Prus Wschodnich w kierunku ich granice na 25 kilometrów w głąb i 80 kilometrów wzdłuż frontu i 21 stycznia zdobyły miasta: Neidenburg, Tannenberg, Jedwabno i Altendorf — ważne punkty oporowe obrony Niemców, a także zajęły wśród walk ponad 150 innych miejscowości.

Jednocześnie wojska frontu zdobyły na terytorium Polski miasta: Lidzbark, (Lautenburg), Lubawa, Nowe Miasto, Sierpc i Płock, a także zajęły wśród walk ponad 450 innych miejscowości.

Wojska 1. Białoruskiego frontu rozwijając w dalszym ciągu ofensywę zdobyły miasta: Radziejów, Sapowo, Dziebie, Uniejów, Podpęczne, Szadek, Zduniska Wola, a także zajęły wśród walk ponad 600 innych miejscowości.

Wojska 1. Ukraińskiego frontu nacierając na zachód od Częstochowy przerwały silnie umocnioną obronę Niemców na południowo-wschodniej granicy Niemiec, wzdlegnę do niemieckiego Śląska na 30 kilometrów w głąb i 50 kilometrów wzdłuż frontu i 21 stycznia zdobyły miasta: Kreuzburg, Rosenberg, Pitschen, Landberg, Guttengang, ważne węzły komunikacyjne i silne punkty oporowe obrony Niemców osłaniające drogi na Wrocław, a także zajęły wśród walk na terytorium Niemiec ponad 250 innych miejscowości.

Jednocześnie wojska frontu zdobyły na terytorium Polski miasta: Zwoczów, Wierszów, Zawiercie, Siewierz, Bochnia, a także zajęły ponad 200 innych miejscowości.

Wojska 2. Białoruskiego frontu przerwały na południowy wschód od Krakowa nasze wojska zajęły na terytorium Polski ponad 60 miejscowości.

Na terytorium Czechosłowacji, na północny zachód od Koszyc, nasze wojska zdobyły miejscowości: Lutina, Sabiłow, Szirake, Grabków, Klembarok, Niżni Tężeż.

W Budapeszcie trwały nadal walki zmirzające do likwidacji załogi nieprzyjaciela okrążonego w zachodniej części miasta (Buda).

Na południe i południowy wschód od miasta Sekeszecherwar nasze wojska odparły ataki wielkich sil piechoty i czołgów nieprzyjaciela z wielkimi dla niego stratami.

20 stycznia nasze wojska uszkodziły i zniszczyły na wszystkich frontach 177 czołgów niemieckich. W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwniczej stracono 71 samolotów nieprzyjaciela.

Z Komunikatu operacyjnego z dnia 22 stycznia

Wojska 3. Białoruskiego frontu 22 stycznia zdobyły w Prusach Wschodnich miasto Instenburg — ważny węzeł komunikacyjny i północny ufortyfikowany rejon Niemców na wschodzie od Gdleszowa, a także zajęły wśród walk ponad 200 innych miejscowości.

Wojska 2. Białoruskiego frontu rozwijając gwałtowne natarcie w głąb Prus Wschodnich 22 stycznia zdobyły miasta: Gumbinen, Teterode, Deutsch Eylau — ważne węzły kolejowe i szosowe i silnie umocnione punkty oporowe obrony Niemców, osłaniające od południa środkowe rejony Prus Wschodnich, a także zajęły wśród walk ponad 100 innych miejscowości. Jednocześnie wojska frontu zdobyły na terytorium Polski ważny węzeł szosowy — miasto Rypin i zajęły wśród walk ponad 250 innych miejscowości.

Wojska 1. Białoruskiego frontu 22 stycznia zdobyły w głąb wojska: Honensalza (Inowrocław), Aleksandrów, Argewan, i Labiszyn — ważne węzły komunikacyjne i punkty obrony Niemców na przedpolach miasta Bromberg (Bydgoszcz). Ku końcom dnia wojska frontu w wyniku gwałtownego natarcia formacji pancernych i piechoty zdobyły miasto Gnesen (Gniezno) — ważny węzeł kolejowy i szosowy i północny punkt oporowy obrony Niemców na drogach do miasta Poznań. W trakcie walk zaczętnych w ciągu 22 stycznia wojska frontu zdobyły także miasta: Kruszczak, Piotrków Kujawski, Polanów, Kieźcaż, Władysławów, Warta, Staw i zajęły ponad 1.000 innych miejscowości.

Wojska 1. Ukraińskiego frontu na zachód od miasta Częstochowa zdobyły na terytorium Niemiec ważne węzły szosowe Konstadt i Gross Strelitz, a także zajęły wśród walk ponad 150 innych miejscowości niemieckich.

W ciągu 10 dni walk zaczętnych — od 12 do 21 stycznia wojska 1. Ukraińskiego frontu zadaly nieprzyjacielowi następujące straty w żywej sile i technice: zniszczone — czołgów i dział samobieżnych — 480, dział — ponad 900, transporterów opancerzonych — 420, samochodów — ponad 15.000. Nieprzyjacieli stracił trachy w żabych ponad 10.000 żołnierzy i oficerów. W tym samym czasie wojska frontu zdobyły następujące ośrodki: czołgów i dział samochodowych — 254, dział — 1.580, moździerzy — ponad 2.500, transporterów opancerzonych — 244, sa-

mochodów 6.500, parowozów 22, wagonów kolejowych — 1.200 i wielką ilość różnorodnych składów z żywnością i mieniem wojakowym, oraz wielkie składy artylerystyczne. Ważną do niewoli ponad 21.000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Na południe i południowy wschód od Krakowa nasze wojska kontynuując ofensywę zdobyły na terytorium Polski miasto Wieliczka, a także zajęły wśród walk ponad 50 innych miejscowości.

Na północny zachód od miasta Koszyc nasze wojska działając w ciężkich warunkach górsko-lesnego terenu w strzale Karpat zajęły wśród walk na terytorium Czechosłowacji miejscowości: Kamienica, Krywiany, Roszkowice, Ręcziszow, Kluknawa, Helnicza, Łada Iteka.

W Budapeszcie nasze wojska kontynuując walki zmierzające do likwidacji okrążonego garnizonu nieprzyjaciela, zajęły w zachodniej części (Buda) 20 kwartałów.

W rejonie miasta Sekeszecherwar nasze wojska w dalszym ciągu odparły ataki wielkich sil piechoty i czołgów nieprzyjaciela. Za cenę wielkich strat w żywej sile i technice nieprzyjacielowi udało się zająć kilka miejscowości.

21 stycznia nasze wojska uszkodziły i zniszczyły na wszystkich frontach 125 czołgów niemieckich. W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwniczej stracono 33 samoloty nieprzyjaciela.

Z Komunikatu operacyjnego z dnia 23 stycznia

Wojska 3. Białoruskiego frontu, po załamaniu oporu nieprzyjaciela, zdobyły miasto Deime i Pregole i zdobyły miasta: Labiau i Wehlau — ważne punkty oporowe obrony Niemców, osłaniające przedpola Królewiec. Jednocześnie na południe od miasta Instenburg wojska frontu zajęły wśród walk miasta: Darkehmen, Benkheim i Treuburg, zamienione przez Niemców w silne punkty oporowe, także zajęły wśród walk ponad 700 innych miejscowości niemieckich.

Na południe i południowy zachód od miasta Augustów nasze wojska, po sforsonowaniu Kanalu Augustowskiego i rzeki Bobr (Biebrza), zdobyły miasta: Rajgród, Grajewo, Wizna, Jedwabne, a także zajęły wśród walk ponad 350 innych miejscowości, w tej liczbie większe miejscowości: Ruki Staro, Kamionka Stara, Bargałów, Kościelny, Soliśtówka, Szymany, Kłinaszewo, Rodziloń, Przytuły, Kobylin, Rogienice Wielkie i stacje kolejowe Ruda, Grajewo.

Wojska 2. Białoruskiego frontu kontynuując ofensywę 23 stycznia zdobyły wśród walk miasta w Prusach Wschodnich: Willenberg, Ortelberg, Mohrungen, Zaafle i Freystadt — ważne węzły komunikacyjne i silne punkty oporowe obrony Niemców, a także zajęły wśród walk ponad 600 innych miejscowości niemieckich. Jednocześnie wojska frontu zdobyły na terytorium Polski miasto miasto Lipno, a także zajęły wśród walk ponad 450 innych miejscowości, w tej liczbie większe miejscowości: Mikolajki, Szafarowa, Górcie, Żłoczno, Karbowo, Wrocław, Piłkiewicz, Węgliszew, Rudaw, Kłobucko, Brzeziny, Szafel Górczyński.

Wojska 1. Białoruskiego frontu rozwijając skuteczne natarcie 23 stycznia w wyniku manewru oskrzydającego zmotoryzowanych formacji w połączeniu z atakami z frontu zdobyły miasto Bydgoszcz (Bromberg) — ważny węzeł kolejowy i szosowy i północny punkt oporowy obrony Niemców nad dolnym biegiem Wisły, a także zajęły wśród walk miasta: Pakosz, Grolin, Sulca, Gollna, Kmetz, Turck, Sieradz, Bałaski — ponad 600 innych miejscowości.

Wojska 1. Ukraińskiego frontu pokonując opór Niemców na Śląsku, 23 stycznia zdobyły miasta: Militsch, Bernstadt, Namslau, Karlsmarkt, Tost i Bischofshausen — ważne węzły komunikacyjne i punkty oporowe obrony Niemców i dotarły do rzeki Odra w rejonie miasta Wrocław, na odcinku o długości 60 kilometrów, a także zajęły

wśród walk ponad 200 miejscowości niemieckich, wśród których miasto Peiskersham i większe miejscowości: Stradam, Alt Oelthau, Wabnitz, Buchwall Minken, Peisterschitz, Schmedelwitz, Sietzeran, Alt Poppelau, Rotenau, Kreuzwald, Klosterbruch, Reichthamer, Burghof, Erlebusch, Straßheim. Równocześnie wojska frontu zdobyły na terytorium Polski miasta: Grabów, Schönböhl (Ostrzeszów), Kępno, Tarnowice i zajęły wśród walk ponad 450 innych miejscowości.

Na południe i na południowy wschód od Krakowa nasze wojska posuwały się wśród walk naprzód i zdobyły na terytorium Polski miasto Stary Sącz, a także zajęły ponad 80 innych miejscowości, wśród których większe miejscowości: Skawina, Radziszów, Rudnik, Sulikowice, Jastrzębia, Budzisz, Zimbrzezy, Sucha, Maków, Bieńkowska, Kozuska, Żezdów.

Budapeszcie nasze wojska toczyły walki zmierzające do likwidacji okrążonych formacji nieprzyjaciela w zachodniej części miasta (Buda) i zajęły 25 kwartałów.

Na południowy zachód od Budapesztu nasze wojska odparły ataki wielkich sil piechoty i czołgów nieprzyjaciela i po zwyciężeniu walkach opuściły miasto Sekeszecherwar.

22 stycznia nasze wojska uszkodziły i zniszczyły na wszystkich frontach 56 czołgów niemieckich i nich ponad 30 w rejonie Sekeszecherwar. W walkach powietrznych i ogniem artylerii stracono 52 samoloty nieprzyjaciela.

STRYZEK GO NIE MINIE...

Lolo Gorbicz odbrzydł wody na Wilgiera, głowę odbrzydł na za stracha rążem, czuła, mowa Nie ponsze „Fischer” wad woda w Berlinie. Ody Czerwona Armia ponsze, stryzek go nie minie. Ry. P. ZASORINA. Tekst J. DĄBROŹSKIĆO.